

Vergaderjaar 2016–2017

34 730 C

Wijziging van de begrotingsstaat van het provinciefonds voor het jaar 2017 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaat van het provinciefonds voor het jaar 2017 te wijzigen.

Het begrotingsartikel wordt in onderdeel B. van deze memorie van toelichting toegelicht.

Wetsartikel 3

Ingevolge artikel 5, eerste lid, van de Financiële-verhoudingswet hebben de provincies gezamenlijk recht op het bedrag dat in de begroting als verplichting voor het totaal van de algemene uitkering c.a. is opgenomen.

Ingevolge artikel 5, tweede lid, van de Financiële-verhoudingswet, hebben de provincies gezamenlijk recht op de bedragen die in de begroting als verplichting voor het totaal van de integratie-uitkeringen en het totaal van de decentralisatie-uitkeringen zijn opgenomen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk

De Staatssecretaris van Financiën,
E.D. Wiebes

B. BEGROTINGSTOELICHTING

Inhoudsopgave	blz.
Leeswijzer	2
1. Het beleid	2
Overzicht uitgavenmutaties	2
Toelichting op de beleidsmutaties	3
2. Het beleidsartikel	6
Toelichting	6
3. Integratie-uitkeringen	8
4. Decentralisatie-uitkeringen	8

Leeswijzer

Bij de eerste suppletoire begroting ligt de nadruk niet op de beleidsprioriteiten, zoals in de ontwerpbegroting 2017, maar op de mutaties ten opzichte van deze ontwerpbegroting. De terugkoppeling over het gevoerde beleid in relatie tot de beleidsprioriteiten, zal centraal staan in de financiële verantwoording over 2017.

De indeling van deze suppletoire begroting is als volgt. Paragraaf 1 start met het beschrijven van de beleidsmutaties. Kort zal worden toegelicht wat de omvang en de reden van de uitgavenmutaties is. Vervolgens wordt in paragraaf 2 («het beleidsartikel»), ingegaan op de «budgettaire gevolgen van beleid». Deze paragraaf geeft inzicht in de integrale uitgaven die samenhangen met de hoofdbeleidsdoelstelling. Hierin worden de veranderingen op artikelonderdeel-niveau belicht. Tot slot, in paragraaf 3 en 4, een overzicht van de integratie-uitkeringen en de decentralisatie-uitkeringen.

1. Het beleid

Overzicht uitgavenmutaties

In de onderstaande overzichtstabel B1 wordt een overzicht gegeven van de mutaties die zich in de periode vanaf de ontwerpbegroting 2017 tot en met de eerste suppletoire begroting 2017 hebben voorgedaan in de uitgaven. De weergegeven mutaties worden onder de tabel afzonderlijk toegelicht.

Tabel B1: Overzicht suppletoire begrotingsmutaties (Eerste suppletoire begroting; bedragen x € 1.000)

	2017
Stand uitgavenbedrag ontwerpbegroting 2017	2.199.585
Mutaties nog niet opgenomen in een begrotingsstuk:	
1) Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2016	- 1
2a) Accres tranche 2016 (incidenteel)	3.133
2b) Accres tranche 2016 (structureel)	3.133
3) Accres tranche 2017	11.277
4) Plafond BTW-compensatiefonds 2016	- 8.397
5) Programma Rijke Waddenzee Vismigratie Afsluitdijk (decentralisatie-uitkering)	2.893
6) Verduurzaming ketens Energie-Chemie Eemsdelta (decentralisatie-uitkering)	35

7)	BDU Verkeer en vervoer Maaslijn Electrificatie (decentralisatie-uitkering)	- 1.483
8)	Hydrologische Maatregelen (decentralisatie-uitkering)	5.900
9)	Luchtvaarttaken (algemene uitkering)	825
10)	MKB Innovatiestimulering Topsectoren MIT (decentralisatie-uitkering)	1.515
11)	Innovatiebudget handelsregister (algemene uitkering)	- 14
12)	Meerjarenprogramma Eems-Dollard (decentralisatie-uitkering)	248
13)	MIRT-project IJsseldelta Fase 2 (decentralisatie-uitkering)	5.890
14)	Beter benutten (decentralisatie-uitkering)	44.594
15)	Erfgoed en ruimte (decentralisatie-uitkering)	562
16)	Ontwikkelingsbedrijf NOM (decentralisatie-uitkering)	2.000
17)	Monumenten Eusebius (decentralisatie-uitkering)	4.000
18)	Projectstimuleringsregeling Interreg V (decentralisatie-uitkering)	24
19)	Innovatie Landbouw Veenkoloniën (decentralisatie-uitkering)	5
20)	Natuur (decentralisatie-uitkering)	9.500
Totaal nieuwe mutaties		85.639
Stand 1e suppletoire begroting 2017		2.285.224

Toelichting op de beleidsmutaties

1a en b) Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2016

In de Slotwet 2016 van het provinciefonds is vastgesteld hoe de in 2016 gerealiseerde uitbetalingen voor de algemene-uitkering en decentralisatie-uitkeringen aan de provincies zich verhouden tot het bedrag dat bij de 2^e suppletoire begroting 2016 voor de uitbetalingen is geraamd. Daarbij is gebleken dat er bij de decentralisatie-uitkering hogere uitbetalingen zijn gedaan dan bij Najaarsnota 2016 werden verwacht. Het gaat hierbij om een verschil van € 1.000. Deze verschillen kunnen ontstaan doordat op het moment van uitbetaling nog niet alle verdeelmaatstaven, of uit te keren bedragen per provincie, definitief zijn. Zie ook de Slotwet 2016 van het provinciefonds (TK 34 725 C, nr. 4). In deze 1^e suppletoire begroting 2017 van het provinciefonds worden de decentralisatie-uitkeringen met – € 1.000 bijgesteld.

2a en b) Accres tranche 2016

Het definitieve accres over begrotingsjaar 2016 wordt berekend op basis van de stand van het Financieel jaarverslag van het Rijk en wordt verwerkt in deze 1^e suppletoire begroting 2017 van het provinciefonds. Voor 2016 wordt het accres ten opzichte van de stand ontwerpbegroting 2017 verhoogd met € 3,1 miljoen. Het totale accres voor 2016 wordt daarmee € 47,3 miljoen. Daarnaast wordt de structurele doorwerking van het accres 2016 verwerkt in deze 1^e suppletoire begroting 2017 van het provinciefonds.

3) Accres tranche 2017

Het accres 2017 is onderdeel van de normeringssystematiek. Als gevolg van mutaties in de netto gecorrigeerde rijksuitgaven wordt het accres 2017, ten opzichte van de stand miljoenennota 2017, verhoogd met € 11,3 miljoen.

4) Plafond BTW-compensatiefonds

De ontwikkeling van het BTW-compensatiefonds en het bijbehorende plafond leiden conform het Financieel Akkoord Rijk/VNG/IPO met ingang van 2015 tot een toename of afname van de algemene uitkering van de fondsen. Bij ontwerpbegroting 2017 werd de ruimte onder het plafond

voor 2016 geraamd op € 28,6 miljoen. Bij de definitieve afrekening blijkt deze ruimte met € 8,4 miljoen afgenomen. Dit bedrag wordt terug gestort naar het BTW-compensatiefonds.

5) Programma Rijke Waddenzee (decentralisatie-uitkering)

In het kader van het programma Rijke Waddenzee levert het Ministerie van Infrastructuur en Milieu een bijdrage aan de provincie Friesland voor de realisatie van een vismigratierivier in de Afsluitdijk.

6) Verduurzaming ketens energie-chemie Eemselta (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een bijdrage van het Ministerie van Economische Zaken aan de provincie Groningen voor de agenda Verduurzaming Ketens Energie-Chemie Eemsdelta in verband met het opstellen en realiseren van de Industrieagenda Eemsdelta. Deze agenda bevat de route naar verduurzaming van de energie en vergroening van de grondstoffen voor de chemische industrie en moet ook verbinding geven aan de vele initiatieven die er al zijn in dit gebied.

7) Verkeer en vervoer Maaslijn electrificatie (decentralisatie-uitkering)

Ten onrechte is het budget voor Maaslijn Electrificatie, als onderdeel van de decentralisatie-uitkering verkeer en vervoer, inclusief BTW overgeboekt naar het provinciefonds. De provincie Limburg kan de BTW declareren uit het BTW Compensatiefonds. Daarom wordt met deze mutatie het bedrag van de BTW teruggeboekt naar het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

8) Hydrologische maatregelen (decentralisatie-uitkering)

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu stelt voor 2017 € 5,9 miljoen beschikbaar voor het uitvoeren van hydrologische maatregelen door de provincies.

9) Luchtvaarttaken (algemene uitkering)

Met de invoering van de RBML (Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens) zijn de provincies sinds 1 november 2009 het bevoegd gezag over de kleine, regionale (niet-nationale) luchtvaartterreinen. Tot en met 2016 werden de provincies van financiële middelen voorzien in de vorm van een decentralisatie-uitkering. Het Rijk en IPO zijn overeengekomen dat financiering met ingang van 2017 via de algemene uitkering zal gebeuren. Tevens zijn Rijk en IPO een verlaging van de bijdrage vanuit het Rijk overeengekomen met ingang van 1 oktober 2017. Voor 2017 ontvangen de provincies in totaal een bedrag van € 824.651; voor 2018 en verder gaat het om een bedrag van € 498.689 per jaar.

10) MKB Innovatiestimulering Topsectoren (MIT) (decentralisatie-uitkering)

Acht provincies ontvangen van het Ministerie van Economische Zaken € 1,5 miljoen ten behoeve van de regeling MKB Innovatiestimulering Topsectoren.

11) Innovatiebudget handelsregister (algemene-uitkering)

Provincies hebben in 2012 ingestemd met de budgetfinanciering Handelsregister via een uitname uit het Provinciefonds. Voor de jaren 2017, 2018 en 2019 heeft het IPO ingestemd met een tijdelijke verhoging

van de jaarlijkse bijdrage van provincies voor innovatie van het Handelsregister met € 14.000 per jaar.

12) Meerjarenprogramma Eems-Dollard (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een bijdrage aan de provincie Groningen vanuit het Ministerie van Economische zaken voor het meerjarenprogramma Eems-Dollard.

13) MIRT-project IJsseldelta Fase 2 (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een bijdrage vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Milieu aan de provincie Overijssel voor het MIRT-project IJsseldelta Fase 2. Dit is vastgelegd in de Bestuursovereenkomst IJsseldelta Fase 2 welke op 14 december 2016 is ondertekend.

14) Beter Benutten (decentralisatie-uitkering)

Deze mutatie betreft bijdragen van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu vanuit het programma Beter Benutten aan diverse projecten in een tiental provincies.

15) Erfgoed en ruimte (decentralisatie-uitkering)

Het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap heeft aan alle provincies bijdragen toegekend vanuit de beleidsnota Visie Erfgoed en Ruimte.

16) Ontwikkelingsbedrijf NOM (decentralisatie-uitkering)

Bijdrage vanuit het Ministerie van Economische Zaken aan de provincie Drenthe bestemd voor een aanvulling op de jaarlijkse bijdrage in verband met het Ontwikkelingsbedrijf van de NOM (Investerings- en Ontwikkelingsmaatschappij Noord-Nederland).

17) Monumentenzorg Eusebius kerk (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een aanvullende bijdrage vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aan de provincie Gelderland bestemd voor de restauratie van de Eusebius kerk in Arnhem.

18) Projectstimuleringsregeling Interreg V (decentralisatie-uitkering)

Betreft een bijdrage vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Milieu aan de provincie Noord-Brabant voor de projectstimuleringsregeling Interreg V.

19) Innovatie Landbouw Veenkoloniën (decentralisatie-uitkering)

Betreft een bijdrage vanuit het Ministerie van Economische Zaken aan de provincie Groningen voor het project Vergroening door middel van groenbemesters in de Veenkoloniën.

20) Natuur (decentralisatie-uitkering)

Vanuit het Ministerie van Economische Zaken wordt de decentralisatie-uitkering Natuur voor 2017 verhoogd met € 8,9 miljoen voor de uitvoering van het agrarisch natuurbeheer en met € 0,6 miljoen voor kleine natuurbeheerders.

2. Het beleidsartikel

In onderstaande tabel B2 worden voor de verplichtingen, de uitgaven en de ontvangsten de budgettaire gevolgen van beleid van het provinciefonds weergegeven. Hiermee worden de integrale uitgaven die samenhangen met de samengestelde beleidsdoelstelling (het nastreven van een adequate omvang van het provinciefonds en het nastreven van een adequate verdeling van de middelen over de provincies) inzichtelijk gemaakt.

Tabel B2: Budgettaire gevolgen van beleid provinciefonds (Eerste suppletoire begroting; bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begro- ting 2017 (1)	Mutaties via NvW (2)	Vastge- stelde begro- ting 2017 (3=1+2)	Mutaties 1e supple- toire begro- ting 2017 (4)	Stand 1e supple- toire begro- ting 2017 (5=3+4)	Mutatie 2018	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021
Verplichtingen	2.199.585		2.199.585	85.640	2.285.225	15.203	13.640	13.654	14.909
Uitgaven:	2.199.585		2.199.585	85.639	2.285.224	15.203	13.640	13.654	14.909
Waarvan juridisch verplicht	100%				100%				
<i>Opdracht</i>									
1. Kosten Financiële- verhoudingswet	100		100	0	100	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan medeoverhe- den</i>									
1. Algemene uitkering c.a. en de aanvullende uitkeringen	212.371		212.371	9.957	222.328	14.895	14.895	14.909	14.909
2. Integratie-uitkeringen	0		0	0	0	0	0	0	0
3. Decentralisatie- uitkeringen	1.987.114		1.987.114	75.682	2.062.796	308	- 1.255	- 1.255	0
Ontvangsten:	2.199.585		2.199.585	85.639	2.285.224	15.203	13.640	13.654	14.909

Toelichting

Mutaties 1^e suppletoire begroting

Verplichtingen

In dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begroting van de verplichtingen van het provinciefonds voor het jaar 2017 met € 85.640.000 te muteren en te brengen op € 2.285.225.000. De mutaties worden hieronder in tabel B3 opgesomd. De toelichting bij de mutaties die onderdeel vormen van het totaalbedrag dat in deze tabel is vermeld is reeds gegeven in § 1.

Tabel B3: Mutaties verplichtingenbedrag provinciefonds 2017 (bedragen x € 1.000)

Stand verplichtingenbedrag ontwerpbegroting 2017	2.199.585
Mutaties nog niet opgenomen in een begrotingsstuk:	
Accres tranche 2016 (incidenteel)	3.133
Accres tranche 2016 (structureel)	3.133
Accres tranche 2017	11.277
Plafond BTW-compensatiefonds 2016	- 8.397
Programma Rijke Waddenzee Vismigratie Afsluitdijk (decentralisatie-uitkering)	2.893
Verduurzaming ketens Energie-Chemie Eemsdelta (decentralisatie-uitkering)	35
BDU Verkeer en vervoer Maaslijn Electrificatie (decentralisatie-uitkering)	- 1.483
Hydrologische Maatregelen (decentralisatie-uitkering)	5.900
Luchtvaarttaken (algemene uitkering)	825

MKB Innovatiestimulering Topsectoren MIT (decentralisatie-uitkering)	1.515
Innovatiebudget handelsregister (algemene uitkering)	- 14
Meerjarenprogramma Eems-Dollard (decentralisatie-uitkering)	248
MIRT-project IJsseldelta Fase 2 (decentralisatie-uitkering)	5.890
Beter benutten (decentralisatie-uitkering)	44.594
Erfgoed en ruimte (decentralisatie-uitkering)	562
Ontwikkelingsbedrijf NOM (decentralisatie-uitkering)	2.000
Monumenten Eusebius (decentralisatie-uitkering)	4.000
Projectstimuleringsregeling Interreg V (decentralisatie-uitkering)	24
Innovatie Landbouw Veenkoloniën (decentralisatie-uitkering)	5
Natuur (decentralisatie-uitkering)	9.500

Totaal nieuwe mutaties: **85.640**

Stand verplichtingenbedrag bij 1e suppletoire begroting 2017 **2.285.225**

<i>Waarvan verplichtingenbedrag kosten Financiële verhoudingswet</i>	100
<i>Waarvan verplichtingenbedrag algemene uitkering</i>	222.328
<i>Waarvan verplichtingenbedrag integratie-uitkeringen</i>	0
<i>Waarvan verplichtingenbedrag decentralisatie-uitkeringen</i>	2.062.797

Uitgaven

In dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begroting van de uitgaven van het provinciefonds voor het jaar 2017 met € 85.639.000 te muteren en te brengen op € 2.285.224.000. De mutaties worden in tabel B4 opgesomd. De mutaties die plaatsvinden met betrekking tot de verplichtingen zijn ook van toepassing op de uitgaven. Er is echter nog één mutaties die wel effect heeft op het uitgavenbedrag 2017, maar niet op het verplichtingenbedrag 2017. Het gaat om de «wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2016». De toelichting bij deze mutaties, die onderdeel vormt van het totaalbedrag dat in deze tabel is vermeld, is reeds gegeven in § 1.

Tabel B4: Mutaties uitgavenbedrag provinciefonds 2017 (bedragen x € 1.000)

Stand uitgavenbedrag ontwerpbegroting 2017	2.199.585
Mutaties nog niet opgenomen in een begrotingsstuk:	
Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2016	- 1
Accres tranche 2016 (incidenteel)	3.133
Accres tranche 2016 (structureel)	3.133
Accres tranche 2017	11.277
Plafond BTW-compensatiefonds 2016	- 8.397
Programma Rijke Waddenzee Vismigratie Afsluitdijk (decentralisatie-uitkering)	2.893
Verduurzaming ketens Energie-Chemie Eemdelta (decentralisatie-uitkering)	35
BDU Verkeer en vervoer Maaslijn Electrificatie (decentralisatie-uitkering)	- 1.483
Hydrologische Maatregelen (decentralisatie-uitkering)	5.900
Luchtvaarttaken (algemene uitkering)	825
MKB Innovatiestimulering Topsectoren MIT (decentralisatie-uitkering)	1.515
Innovatiebudget handelsregister (algemene uitkering)	- 14
Meerjarenprogramma Eems-Dollard (decentralisatie-uitkering)	248
MIRT-project IJsseldelta Fase 2 (decentralisatie-uitkering)	5.890
Beter benutten (decentralisatie-uitkering)	44.594
Erfgoed en ruimte (decentralisatie-uitkering)	562
Ontwikkelingsbedrijf NOM (decentralisatie-uitkering)	2.000
Monumenten Eusebius (decentralisatie-uitkering)	4.000
Projectstimuleringsregeling Interreg V (decentralisatie-uitkering)	24
Innovatie Landbouw Veenkoloniën (decentralisatie-uitkering)	5

Stand uitgavenbedrag ontwerpbegroting 2017	2.199.585
Natuur (decentralisatie-uitkering)	9.500
Totaal nieuwe mutaties:	85.639
Stand uitgavenbedrag bij 1e suppletoire begroting 2017	2.285.224
<i>Waarvan uitgavenbedrag kosten Financiële-verhoudingswet</i>	<i>100</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag algemene uitkering</i>	<i>222.328</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag integratie-uitkeringen</i>	<i>0</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag decentralisatie-uitkeringen</i>	<i>2.062.796</i>

Ontvangsten

Sinds de invoering van de Financiële-verhoudingswet zijn de uitgaven en de ontvangsten op grond van artikel 4 van die wet over ieder uitkeringsjaar aan elkaar gelijk. Ten opzichte van de oorspronkelijke vastgestelde begroting van het provinciefonds voor 2017 worden de ontvangsten, analoog aan de uitgaven, met € 85.639.000 gewijzigd en gebracht op € 2.285.224.000.

3. Integratie-uitkeringen

Het provinciefonds bevat momenteel geen integratie-uitkeringen. Dientengevolge is tabel B5 (overzicht integratie-uitkeringen provinciefonds) niet opgenomen.

4. Decentralisatie-uitkeringen

In tabel B6 is een overzicht opgenomen van de decentralisatie-uitkeringen.

Tabel B6: Overzicht decentralisatie-uitkeringen provinciefonds 2017 (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2017
Decentralisatie-uitkeringen begroting 2017:	
Besluit Risico Zware Ongevallen-inrichtingen	10.050
Bodemsanering	38.150
Brede Doeluitkering Verkeer en vervoer	1.001.925
DU Ontwikkel/OEM variabel	406.438
Monumenten	20.000
Natuur	446.000
Programma Impuls Omgevingsveiligheid	14.286
Programma Rijke Waddenzee (Vismigratierivier Afsluitdijk)	1.240
Versnellingsagenda melkveehouderij Noord NL	60
Waddenfonds	28.878
Weidevogels	25
Zuiderzeelijn REP-middelen	20.062
Subtotaal	1.987.114
Nog niet eerder opgenomen in een begroting:	
Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2016	- 1
Programma Rijke Waddenzee (Vismigratie Afsluitdijk)	2.893
Verduurzaming ketens Energie-Chemie Eemsdelta	35
Brede Doeluitkering Verkeer en vervoer (Maaslijn Electrificatie)	- 1.483
Hydrologische Maatregelen	5.900
MKB Innovatiestimulering Topsectoren (MIT)	1.515
Meerjarenprogramma Eems-Dollard	248
MIRT-project IJsseldelta Fase 2	5.890
Beter benutten	44.594
Erfgoed en ruimte	562
Ontwikkelingsbedrijf NOM	2.000
Monumenten (Eusebius)	4.000
Projectstimuleringsregeling Interreg V	24

Omschrijving	2017
Innovatie Landbouw Veenkoloniën	5
Natuur	9.500
Subtotaal	75.682
Totaal:	2.062.796